

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

basisschool De Vossenbergh

Plaats : Schijndel
BRIN nummer : 13YW|C1
Onderzoeksnummer : 291404
Datum onderzoek : 7 en 9 maart 2017
Datum vaststelling : 7 april 2017

SAMENVATTING

Wij hebben op 7 maart 2017 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op De Vossenbergh. Op basis van onze bevindingen komen we tot de conclusie dat De Vossenbergh haar onderwijskwaliteit op orde heeft. We handhaven dan ook het basisarrangement.

Wat gaat goed?

Het aanbod van De Vossenbergh voldoet aan de basiskwaliteit. Met het oog op de leerlingenpopulatie besteedt de school veel aandacht aan de lees- en taalontwikkeling van de leerlingen. Daarom werkt de school bijvoorbeeld nauw samen met de bibliotheek om zo het leesplezier van de leerlingen te stimuleren.

De leraren volgen de ontwikkeling van hun leerlingen systematisch. Ze letten daarbij niet alleen op de cognitieve ontwikkeling, maar ook op het welbevinden en de veiligheidsbeleving van hun leerlingen. De ouders met wie we hebben gesproken, vinden dat de leraren hun kinderen goed in beeld hebben. De leraren leggen hun observaties vast op individuele leerlingoverzichten, die een alternatief vormen voor de groepsplannen.

Tijdens de lessen zien we dat de leraren vervolgens ook rekening houden met wat ze weten van hun leerlingen. Ze stellen hen dan ook in staat om te leren en zich te ontwikkelen. De leerlingen met wie we hebben gesproken, bevestigen dat. Ze vinden dat hun juf of meester goed les geven.

In de visie van de school zijn alle leerlingen welkom op de school, ook leerlingen met een cognitieve of sociaal-emotionele belemmering. Voor de leerlingen met een zogenaamd arrangement stelt de school een ontwikkelingsperspectief op, waarin wordt vastgelegd hoe het onderwijs wordt afgestemd op wat zij nodig hebben.

De Vossenbergh voelt zich verantwoordelijk voor alle leerlingen en het hele team zet zich in om een goed schoolklimaat te realiseren. De school is dan ook terecht trots op het ondersteunende pedagogische klimaat waarin leerlingen, leraren en ouders op een positieve manier met elkaar omgaan.

Op de Vossenbergh is sprake van een professionele kwaliteitscultuur. Er is veel aandacht voor professionalisering op zowel school- als bestuursniveau. Verder constateren we dat het team bevlogen aan het werk is om de visie over wat goed onderwijs is, waar te maken.

Wat kan beter?

Hoewel het aanbod van De Vossenbergh de leerlingen voldoende voorbereidt op het vervolgonderwijs, is het ook van belang na te denken over een toekomstgericht aanbod. Wat hebben de leerlingen nodig als zij bijvoorbeeld in 2032 van school komen?

Daarnaast liggen er nog kansen als het gaat om het beter in kaart brengen van het leerrendement van de leerlingen en het geven van effectieve feedback.

Wat moet beter?

We hebben bij geen van de onderzochte standaarden tekortkomingen vastgesteld, waarbij de school niet voldoet aan wettelijke verplichtingen.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Zo ook basisschool De Vossenbergh. We hebben dit onderzoek uitgevoerd aan de hand van het onderzoekskader 2017. Voor meer informatie over het nieuwe onderzoekskader verwijzen we naar de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze

Voorafgaand aan het onderzoek heeft de school een vragenlijst ingevuld en een eigen beoordeling gegeven over de onderzochte standaarden. We hebben de ingevulde vragenlijst geanalyseerd evenals de toegestuurde documenten.

Op 7 maart 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een presentatie door de school;
- gesprekken met de schoolleiding, de intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in verschillende groepen. Deze observaties zijn samen met observanten van de school uitgevoerd.

Op 9 maart 2017 hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, het managementteam, de intern begeleiders en verschillende leraren van de school. In dit gesprek hebben we de bevindingen en oordelen besproken. Ook hebben we de school gevraagd aan te geven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan een van deze artikelen, geven wij aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op De Vossenbergh. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

De onderwijskwaliteit op basisschool De Vossenbergh is op orde. Op enkele onderzochte standaarden verdient de school zelfs het oordeel 'goed', namelijk 'pedagogisch klimaat' en 'kwaliteitscultuur'. De overige standaarden zijn als voldoende zijn beoordeeld. We handhaven dan ook het basisarrangement.

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces		Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP1	Aanbod		•	
OP2	Zicht op ontwikkeling		•	
OP3	Didactisch handelen		•	
OP4	(Extra) ondersteuning		•	

Onderwijsproces krijgt vorm op basis van een duidelijke visie

We beoordelen alle standaarden van het onderwijsproces als voldoende. In de eerste plaats bereidt het aanbod de leerlingen voldoende voor op het vervolgonderwijs en de samenleving. Naar aanleiding van een eerder inspectiebezoek heeft de school een duidelijke visie op actief burgerschap en sociale cohesie geformuleerd en in het onderwijs dragen de leraren die visie ook uit. Met het oog op de leerlingenpopulatie besteedt het team veel aandacht aan de lees- en taalontwikkeling van de leerlingen. Daarom werken de school bijvoorbeeld ook nauw samen met de bibliotheek ("De Bibliotheek op School"). Nu is het nog van belang na te denken over een toekomstgericht aanbod en na te gaan wat de leerlingen van De Vossenbergh nodig hebben als zij bijvoorbeeld in 2032 van school komen.

In de tweede plaats houden de leraren systematisch zicht op de ontwikkeling van de leerlingen met behulp van toetsen en observaties. Dat geldt ook voor de kleuters.

Vermeldenswaard is dat de leraren hun bevindingen vast leggen op individuele leerlingoverzichten als alternatief voor het werken met groepsplannen. Op deze leerlingoverzichten staat per leerling onder andere vermeld wat zijn/haar kindkenmerken zijn en wordt per vak aangegeven wat de observaties zijn, en wat het doel en de aanpak voor de komende periode zijn.

De leraren zijn bij hun observaties ook alert op de vraag of leerlingen zich naar verwachting ontwikkelen (bijvoorbeeld in termen van vaardigheidsgroei). Ze gaan ook na wat de reden is als een leerling stagneert en ze leggen dit vast in hun administratiesysteem. We hebben met de intern begeleiders besproken dat deze informatie ook op de individuele leerlingoverzichten vermeld kan worden, zodat de koppeling tussen analyse en de doelen en aanpak transparanter wordt dan nu het geval is.

In de derde plaats constateren we tijdens de lessen die we hebben bezocht dat de leraren hun vak verstaan. Ze leggen duidelijk uit en de leerlingen zijn betrokken en taakgericht aan het werk. Verder stemmen de leraren hun onderwijs af op de verschillen tussen de leerlingen (handelingsgericht werken). Naast handelingsgericht werken vormt ook het directe instructiemodel een basis voor het handelen. We zien dat duidelijk terug in de lessen, maar het benoemen van het doel van de les in termen van 'ik ga leren' en het geven van effectieve feedback blijven aandachtspunten.

In de vierde plaats krijgen de leerlingen die dat nodig hebben extra begeleiding. In de visie van De Vossenbergh zijn alle leerlingen welkom op school, ook leerlingen met een cognitieve of sociaal-emotionele belemmering. Voor de leerlingen met een zogenaamd arrangement stelt de school een ontwikkelingsperspectief op, waarin wordt vastgelegd hoe het onderwijs wordt afgestemd op wat hun onderwijsbehoeften. Hoewel de school ook aandacht heeft voor de leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong, vraagt het onderwijs aan deze groep leerlingen nog om duidelijk beleid.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1	Veiligheid		•	
Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Kan beter	Voldoende	Goed
SK2	Pedagogisch klimaat			•

Een goed pedagogische klimaat

De leraren, de intern begeleiders en de schoolleiding voelen zich samen verantwoordelijk voor alle leerlingen en het team streeft naar een veilig schoolklimaat met duidelijke regels en afspraken. Om dat te realiseren wordt onder andere gebruik gemaakt van methodes en een antipestprogramma. Daarnaast besteden de leraren veel aandacht aan groepsvorming. Een en ander is vastgelegd in het pedagogisch protocol. Tijdens het onderzoek constateren we dat dit protocol van De Vossenbergh geen 'papieren' tijger is, en we vinden dan ook dat het team terecht trots mag zijn op het pedagogische klimaat op De Vossenbergh.

De leerlingen worden ook gehoord. Er is een leerlingenraad en er zijn klassenvergaderingen om te bespreken wat goed gaat en wat beter kan. De ouders met wie we hebben gesproken, zijn blij met de kleinschaligheid van de school (iedereen kent elkaar) en de betrokkenheid van de leraren bij het wel en wee van hun kinderen.

Er is in de afgelopen periode veel ingezet om de veiligheid te verbeteren, want in sommige groepen was er sprake van pestgedrag. De leraren hebben alles op alles gezet om de geborgenheid in deze groepen te herstellen. Met succes, want zowel de leerlingen als de ouders constateren dat er nu veel is verbeterd. Toch blijkt uit de resultaten van VISEON dat de veiligheidsbeleving in een enkele groep toch nog onder druk staat en de school overweegt dan ook om voor deze groep externe hulp in te schakelen.

De leerlingen met wie we hebben gesproken, geven aan dat hun leraren adequaat ingrijpen als ze weet hebben van pestgedrag. Maar zij zien niet alles. De leerlingen hebben dan ook als tip dat er in de pauze meer leraren buiten moeten lopen om ruzies te voorkomen.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•		

De cognitieve eindresultaten zijn voldoende, leerrendement kan nog in kaart worden gebracht

De leerresultaten van de leerlingen op De Vossenbergh zijn voldoende. Wij baseren dit oordeel op de leerresultaten die de leerlingen gemiddeld over de afgelopen drie jaar hebben behaald. Omdat De Vossenbergh een kleine school is, kan het resultaat afhankelijk zijn van de score van een enkele leerling. We hebben daarom besproken om ook het leerrendement van de leerlingen in kaart te gaan brengen, zodat de school kan laten zien dat ze het maximale uit de leerlingen heeft gehaald en dat een tegenvallend resultaat toegeschreven kan worden aan kindkenmerken en niet aan de kwaliteit van het onderwijs.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg		•	
KA2	Kwaliteitscultuur			•
KA3	Verantwoording en dialoog		•	

Professionele cultuur

We beoordelen de standaarden kwaliteitszorg en verantwoording en dialoog als voldoende.

In de eerste plaats heeft De Vossenbergh een realistische kijk op haar onderwijskwaliteit. Op bestuursniveau (SKOPOS) is een systeem van externe audits opgezet en op De Vossenbergh is zo'n audit uitgevoerd in april 2016. Op basis van de resultaten van deze audit heeft de school waar nodig verbeteringen doorgevoerd.

Het team heeft in de afgelopen jaren zo veel geïnvesteerd in het profileren van de school dat de ontwikkelingen als het ware over elkaar heen zijn gebuiteld. Het lijkt nu verstandig prioriteiten te stellen en de tijd te nemen om eerder ingezette verbeteractiviteiten af te ronden en het geleerde een plaats te geven in het dagelijks handelen. Vervolgens kan ook worden geborgd wat is bereikt.

In de tweede plaats voldoet de verantwoording en de dialoog aan de basiskwaliteit. De dialoog met de omgeving kan wel nog een verdere impuls krijgen door in gesprek te gaan over ambities en resultaten.

De Vossenbergh kent een goede kwaliteitscultuur. Er is veel aandacht voor professionalisering op zowel school- als bestuursniveau. Binnen het team is er draagvlak voor visie en ambities en de leraren voelen zich eigenaar van het pedagogisch en didactisch concept. We hebben ook zelf tijdens het onderzoek ervaren met hoeveel bevoegenheid en plezier de leraren, de intern begeleiders en de schoolleiding het werk zijn.

3.2 Overige wettelijke voorschriften

We hebben enkele tekortkomingen geconstateerd in de gecontroleerde wettelijke voorschriften. Met het bestuur en de schoolleiding is besproken om welke onderdelen het gaat. Zij hebben toegezegd dat de benodigde verbeteringen zullen worden doorgevoerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft onze over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Vossenbergh. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geven bestuur en school hun reactie:

Namens het bestuur van SKOPOS en het team van basisschool De Vossenbergh reageer ik met dit schrijven op het concept-rapport met de bevindingen van het kwaliteitsonderzoek dat u op 7 maart hebt uitgevoerd op bovenvermelde school.

Over het algemeen kunnen we stellen dat we ons heel goed kunnen vinden in de wijze waarop de school is beoordeeld en we waarderen zeer dat we daar als schoolteam feedback op hebben kunnen geven. Het schoolteam voelt zich gezien en erkend door de inspectie door de manier waarop we gedurende de dag hebben samengewerkt om een helder beeld van de school te schetsen. De zelfevaluatie die het bevoegd gezag van SKOPOS heeft uitgevoerd kon daarbij leidend zijn. Zowel de huidige staat van het onderwijs op de school als ook de ontwikkelpunten zijn benoemd.

Hieronder geven we beknopt weer op welke wijze we de bevindingen gaan betrekken bij de verdere ontwikkeling van de school.

Na een fase van hard werken en veel druk op het team staan we nu op het punt om de visie van de school te herijken en de toekomst van de school te herdefiniëren. We stellen vast dat het harde werken en de goede resultaten van de school het verdienen om gezien te worden.

In deze fase van "opnieuw kijken" zullen we ook een aantal opmerkingen vanuit het inspectiebezoek meenemen:

- We kunnen ons onderwijsaanbod nog meer toekomstgericht maken door ons af te vragen wat kinderen straks als jongvolwassenen nodig hebben om de samenleving in te stappen. We denken daarbij concreet aan techniek en wetenschap.
- We willen onderzoeken hoe we het eigenaarschap van kinderen voor hun eigen leren kunnen versterken. Daarbij kan het geven van feedback en het in kaart brengen van het leerrendement helpen.
- De school heeft een nieuwe weg ingeslagen met het "werken zonder groepsplan" door te gaan werken met individuele leerlingoverzichten. Dit wordt de komende jaren verder verfijnd.

- Gezien de leerling-populatie hebben we ons onderwijs aan kinderen met specifieke onderwijsbehoeften verfijnd. Het is een uitdaging om nu ook ons aanbod specifiek te maken voor leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong.
- Zowel ouders als kinderen hebben aangegeven dat het toezicht tijdens de pauze uitgebreider en beter zichtbaar moet zijn. Dit punt gaan we ook samen met de collega-school 't Kwekkeveld opnemen.

Het team van basisschool De Vossenbergh is blij met het positieve inspectieoordeel. Dit rapport geeft de bemoediging waarmee het team een volgende fase in kan stappen. Daarin kan het team weer groeien vanuit vertrouwen. Het betekent ook dat het team zich kan focussen op een beperkt aantal verbeteractiviteiten en kan borgen wat is bereikt.